

zih živalic, katere se z našimi škodljivci hranijo, toraj so nam vrlo koristne. Varujmo tedaj te, ne pa, da jih brezumno preganjamo.

Poslušajmo naravo in mnogo pritožeb, mnogo zdihovanja radi slabih časov ne bode potrebnih. Dobrotljiva narava nam daje sama največ navodov, kako da zamoremo, kot nje najumnejša stvar, nje sicer tako bogate darove zaslužiti. Popolnoma brez truda, to se ve, da ne gre. Ona nam jih nudi, kakor se n. pr. v vreče povezanim dečakom nudijo slaščice, katere si morajo skakajoč pridobiti. Boriti se treba na svetu za obstanek z raznimi bitji, katera se tudi po svojem načinu za obstanek borijo. Človek ima pa ostro orožje, svoj um, katero mu v najtežavnih slučajih pomaga, ako ga zna si prav izkoristiti. To mu pa narava s svojo zgovornostjo še posebno olajša. Kot jako jasen primer navedemo trtno uš in sredstvo, katero se sedaj v obče že uporablja za ohrano vinogradarstva. V prejšnjih časih, ko se še ni trtna uš pri nas v Evropi pokazala, so jo sicer v Ameriki že poznali ter so jo večkrat na listji ameriških trt opazovali, o nje škodljivosti pa se ni pač še nikomur sanjalo. Tako se je prigodilo, da so hoteli v tistih časih naše evropske trte vpeljati v take kraje, kjer je bila trtna uš doma. Kako so se pa ljudje čudili, ko so te v kratkem času pri sicer vgodnih pogojih poginile med tem, ko so domače vedno lepo naprej rastle. Ko se je pa trtna uš po nevednosti prinesla v Evropo, potem se le so jeli nje škodljivost spoznavati. Vplašili so se vsi vinorodni kraji in razpisali so lepe premije za sredstvo proti tej nadlogi. Toda vse zaman. Sredstev je bilo mnogo izumljenih in se še dandanes izumljevajo, toda nobeno ni bilo dovoljno. Med tem je pa vže od davna narava v Ameriki pričala, kaj da se naj vpotrebi. Prišli so toraj ljudje tudi s časom na to pametno misel, ameriških trt se posluževati, katere v njih domovini vkljub temu, da trtna uš na njih vže od davna prebiva, lepo rastejo. Narava je naprej tudi človeka še učila, na kaki način se naj teh samo po sebi nerodovitnih ali pa nepovoljen plod dajajočih trt poslužuje, kako naj jih cepi, tako, da dandanes ni trtna uš nič več tako strašna šiba.

Smoter tega spisa je s tem dosežen. S tem ni bilo nameravano navoda, tako rekoč receptov za različne načine kulture podati, temuč samo navod, kako se zamore kmetovalec od narave same največ učiti. Kjer kaj čita ali sliši in še sumi, da-li je tako v resnici, naj vsaj v malem poskuša, to je, naj naravo vpraša, je-li stvar taka. Nje odgovor mu bode gotovo jasen, in ako je dovolj izurjen ga zastopiti, tedaj mu bode tudi vse po sreči šlo. Kmetovalec se mora toraj privaditi vse točno prevdarjati. To mu je več vredno, kakor zaklad. Kar se tiče poskusov, kateri so tako rekoč naravi stavljeni vprašanja, mora biti vedno podvzeten, se ve, da v toliki meri, da se sam preveč ne oškoduje. Taka podvzetost mu bode donajala gotov denar, on bode pa tudi povzdignil kmetijstvo iz stanja prostega rokodelstva, v katerem se sedaj nahaja, v višjo stopinjo, kjer ne deluje fizična, ampak tudi duševna moč, katera je pa veliko bolj plačevana, kakor bodi si še tako grenke potne prage.

Na vsak način je pa dobro, da si navod za take poskuse zbira iz dobrih spisov, da nam ne bode treba skušati, kar je drugi svet vže kot ničvredno skušal. Vspeli poskusi naj pa tudi svojim sosedom prisojijo tako, da se eden drugemu učijo in prej pridejo do popolne dovršenosti kmetovalca.

J. Belé.

Sejmovi. Dne 28. maja na Gori nižje Ptuja. Dne 29. maja v Poličanah. Dne 30. maja pri Sv. Lovrenci na Kor. žel., v Reichenburgu in v Središču. Dne 31.

maja v Cirkovicah (izostane letos) in v Rečici. Dne 1. junija v Lučanah in na Ptui. Dne 2. junija v Artičah.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Občinske volitve.) Z volitvami za trsko občino, ki so se bile dne 21. maja dokončale, je volilni vihar se zopet za tri leta podel. Slovenci so z izidom letošnjih volitev zadovoljni, ker v okolici imajo sedaj same zavedne predstojnike, v trgu pa tudi niso zaostali, ampak nekoliko glasov so pridobili. Nemška stranka je vse sile napela, da bi tudi iz tretjega razreda slovenske zastopnike vrgla, pa jej ni posrečilo. Slovenci so zopet svoje 4 zastopnike v 3. razredu izvolili, v drugem in prvem razredu pa so ostali v manjšini; v prvem razredu samo za 2 glasa. Nemška stranka je stobila vse svoje volilce od vseh vetrov: z Dunaja, Celovca, Maribora in Radgone, in nobeden ni izostal, in vendar so v 3. razredu komaj 50 glasov nabrali, a naši so jih imeli 83. V 2. razredu volijo skoro vsi uradniki in penzionistij, ondi imajo naši 8, uni pa 19 glasov, v 1. razredu naši 5, uni 7 glasov. Ogromna večina nemških volilcev, na katero se vedno sklicujejo naši nasprotniki, je v resnici tedaj precejšnja manjšina, kajti skupaj je naših volilcev bilo 96, nemških pa samo 76 in med temi jih še je nad polovico Slovencev, ki nočejo razumeti pesnikovih besed: Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujevi peti. Nasproti tem pa smo videli tudi samozvestne in odločne narodnjake, ki so si v čast šteli, svoj glas dati možem svojega roda. Ti se niso dali pregovoriti, ne preplašiti in ne zmotiti, kajti dobro vejo, kar je naš Modrinjak zapel: »Zadnji človek je na svetu, ki svoj rod za nič drži«. Upamo, da bode jih tudi do tega prepričanja vedno več prišlo in da bomo tudi v 1. razredu prišli do večine: saj se to za Ljutomer tudi spodobi.

Iz Bučecovec. (Požar in zahvala.) V nedeljo, dne 15. t. m. začelo je ob dveh popoldne goret na skednji pri Šafariču; požar se je naglo širil in pokončal 6 posestnikom hiše in druga poslopja. Ogenj zatorili so otroci z žveplenkami. Zavarovani so bili vsi, a le za majhne svote. Da se ni požar razširil, imamo se v prvi vrsti zahvaliti vrli požarni bramb v Vržeji, katera je bila prva na pogorišču, akoravno je imela izvzemši Ljutomerčane, ki so še le ob 6. uri tje prišli, najdaljšo pot. Za Vržejci so prišli požarniki iz Hrastja-Mote z dvema brizgalnicama; Križevčani-Lukavčani in nazadnje Ljutomerčani. Tem potom se zahvaljujemo vrlim Vržejem, ki so, kar jaz požara v obližji pomnim, bili vselej prvi in najpogumnejši; kakor tudi požarnikom iz Hrastja-Mote, in vsem, ki so pomagali gasiti nam naše imetje. Žalostno me je v uho zbadalo povelje: »Boser! boser!«. In kdo je to »komandiral«? Nikdo drugi, kakor prejšnji poveljnik vržejske požarne branbe! No, pustimo mu to, saj se bode vendar enkrat naveličal tam »čohati«, kjer ga nič ne peče. Še enkrat hvala vsem gasilcem in požarnikom, posebno pa požarni vržejski!

Od Malenedelje. (Opomnja.) Zadnje čase bilo je čitati v raznih slovenskih časopisih več dopisov, katerih znak so zvečinoma osebnosti in pod katerimi dopisi se skrivajo pisatelji pod nepravimi imeni ter se vsled tega dolžijo tukaj celo nedolžne osebe, kar je s tem bolj obžalovati. Tudi tukajšnji krajni šolski svet, oziroma njemu nasprotujoča stranka bila je več ali manj zadeta in opisana. Vzrok cele te zadeve bila je le bolj nevednost, kakor hudinja, zato bi je ne trebalo tolikrat vesiti na veliki zvon. Dobro bi bilo in svetovati je, naj bi naši itak vrli Slovenci in dopisatelji v časopise

se v bodoče osebnosti popolnoma ogibali, ter pred vsem imeli vzor: Sloga jači, nesloga tlači. Le v edinosti je moč, vsled katere je tudi nam mogoče s svojimi slabimi silami svojemu milemu narodu in našej predragej slovenskej domovini služiti in koristiti.

Ant. Božič, nač. kr. š. sveta in župan.

Iz Gradea. (Dijaško.) Preživel sem sicer spet le malo dni v Gradcu, a ki kar sem tam videl in slišal, je vredno, da Vam priobčim. Gotovo bo Vaše bralce veselilo, če jim v kratkem to pripovedujem. V družbi, v katero sem zahajal, bili so zbrani naši vrli »Triglavi«. Poznal sem njihovo imenitno društvo, katero se je ustanovilo pred 17 leti, ravno tako, kakor danes. Slavni ustanovniki »Triglava« pač so lahko ponosni na svoje sedajne potomce, ki z veseljem žrtvujejo vsako prosto uro v slavo in procvit slovenskega naroda. To pa posebno spet sedaj, ko se pripravljajo na izlet v domovino. Izvolili so si letos prijazni kraj »Šmarje pri Jelšah«. V njihovem krasnem novem stanovanju nisem to pot zapazil samo resnih obrazov pri marljivemu čitanju in učenju, ampak z nekim nepopisljivim veseljem delajo v to, da bi spet nekaj prijetnih ur pripravili svojim rojakom. Marljivo se torej vadijo v petju in sviranju na tamburicah. Kar se te umetnosti tiče, njih pač lahko pohvalim z mirno vestjo. Kdor njihovo igranje sliši, ne more njim verjeti, da je to vseh samo enoletnega truda. Šmarjčane pa, v kojih lepem trgu bodo te čile moči kazale svojo umetnost, moram zavidati in njih poprositi, da našo neutrudljivo delajočo akademično mladino prav gostoljubno sprejmejo. Posebno pa bodo imeli priliko spoznati svoje bodoče zastopnike in voditelje kmetije, katerim ni čisto krat dano se takih veselje vdeležiti. Zato njim priporočam, da se prav mnogobrojno snidejo na binkoštni ponedeljek v »Šmarjah pri Jelšah«. Ker pa tudi vem, da je glavni namen teh izletov svoje rojake vspodbujati v narodnosti in vstrajnosti, želim pridnim »Triglavom«, da njihovo delovanje mnogo sadu obrodí. — c.

Iz Braslovč. (Sprejem.) Vse veseli se v prvi maj, ker zeleni livada, gaj! Tako vsliknili so poštene vrli Braslovški župljani v dan prvega majnika, a njih veselje bilo je čisto iz drugega uzroka. Ta čas, ko veliko zemljanov ni spalo v noči od 30. aprila na 1. maja, boječ se brezvernih anarhistov in ropazelnih postopancev, tačas tudi župljani Braslovški v noči od 30. aprila na 1. majnika niso mogli mirno spati. Kaj, so-li tudi pričakovali kakega brezvernega anarhista, kateri bode z dinamitom in bombo razrušil, kar si je človeška pridnost in varčnost v teku let in v potu svojega obraza s trudom zgradila? Ne; hvala bodi Bogu zato. V prelepi Savinjski dolini, med vrlimi Slovenci še ni prostora za take izvrške človeške družbe, in bi njim ne bilo svetovati, da bi kedaj prišli sem, kajti pošteno slovensko ljudstvo bi nje samo po zasluženju sodilo in kaznovalo. Tega toraj niso pričakovali farmani Braslovški. Toda pričakovali so drugega gosta, pa se ga niso bali, ampak prav iz srca so se veselili in pravžljivo pričakovali. In ta gost bili so novi gospod dekan, preč. g. M. Stoklas, kateri so si izvolili 1. dan majnika, da nastopijo svojo novo župnijo in dekanijo Braslovško. Ze ob meji Braslovške župnije pri mostu, bil je napravljen lep slavalok z napisom: »Dobro došli naš novi dušni pastir!« In slovenska pa cerkvena zastava sta kazali, da pride novi gospod v verno slovensko župnijo. Pri slavaloku so častitega gosta pričakovali g. župan Franc Rojnik z občinskimi odborom, krajnega šolskega sveta načelnik z odborniki, cerkveni ključarji in ogromna množica ljudstva, katera je došlega gospoda pristrčno z živio-klici pozdravila. Po srčnem pozdravu g. župana, načelnika kraj. šolsk. sveta in cerkvenih ključarjev, peljajo se gospodje s spremljanjem župljanov v vozeh in med streljanjem

topičev ter zvonjenjem in živio-klici v prijazni trg Braslovče. Ob križni cesti v Parizljah postavljen bil je drugi lep slavalok, tako tudi v Rakolji in še dva v trgu samem in celi trg je bil ozalšan z zastavami in venci, da je človeku veselja srce igralo. Postavljeni so bili tudi trije krasni in veliki mlaji, vrhunce pa je vsakemu kinčala slovenska zastava. V predvečer instalacije, ko se je storil mrak, pa se je na enkrat celi trg krasno razsvetlil, in po trgu je šla procesija vrlih fantov z gorečimi bakljami, spremljala jih je svirajoča godba, in ko so se vstavili pred farovžem, zapeli so vrli domači pevci pod vodstvom domačega organista, g. Šošteriča par krasnih pesmij v pozdrav. In ko so č. g. dekan se prikazali, pozdravil jih je z lepimi besedami g. Franc Šporn, rekoč: Verjamite, preč. gospod, da Vas sprejme naša odkritosrčna ljubezen. Vi niste prišli k nam kot tujec v tuji kraj, ampak kot domačin v domači kraj. Gospod dekan pa so se prav pristrčno zahvalili in imeli so za vsakega prijazno besedo, ter so si v hipu pridobili sreča vseh. Tako se je obhajal v Braslovčah prvi dan majnika, kateri bode gotovo ostal vsem faranom v blagem spominu. Dal Bog, da bi bili častiti gospod naš novi dekan tukaj prav zadovoljni in srečni, ter uživali našo ljubezen do skrajnih mej človeškega življenja. Naj bode končno še omenjeno, da so pri napravah za veličastni sprejem vsi vrli župljani pripomagali in delali, a največ so k temu storile vrle rodovine: plemeniti Biers, Pauer, Anton Plaskan, Anton Resner in drugi vrli tržani; Bog naj jim vsem preplača njih odkritosrčni dar. Dal pa tudi Vsegamogočni, da bi prešinel vrle Braslovške tržane oni blaženi duh edinosti, harmonije in ljubezni, koja stori teh par ur človeškega življenja v zemeljski raj, in kateri se sicer žal že dalje časa pogreša.

J. K. Savinjski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Na Dunaji dobijo nova, jako draga občila ali prevoznje naprave, ter so dotične načrte postav v državnem zboru vsprejeli z veliko večino. No, nekaj je to prav, saj je Dunaj stolno mesto za celo državo in ono plačuje tudi za državo veliko, toda je-li treba vseh onih naprav? — Razprave o novem denarju so se pričele v soboto v drž. zboru in je gotovo, da jih dobi nov odsek poslancev v roke. V tem odseku dobijo pa vse stranke zastopnike svoje. Minister za državne finance je v vseh večih klubih razlagal, zakaj in kako da kaže vravnati novo veljavo denarja. Kakor se kaže, pridobil je skorej vse za svoje načrte.

Češko. Da Mladočehom ni bilo pri nasvetu, naj se dene pravosodni minister, grof Schönborn, v zatožbo, za stvar, ampak le bolj za ropotanje, vidi človek lahko iz tega, da so svoje dni mladočeški poslanci sami glasovali za to, da se osnuje nova sodnija v Teplicah in sedaj, ko je minister to storil, djali bi ga radi v zatožbo!

Štajarsko. Predsednik avstrijskih železnic, pl. Bilinski, mudil se je te dni v Gradcu in deželni glavar, Wurmbrand, povabil ga je v gosti, gotovo zato, da ga pridobi za nove štajarske železnice, katerih se bode treba po sodbi dež. odbora. Žal, da gleda ta v tej reči le bolj na gornje, nemške dele naše dežele. — Nemški kmetje težko čakajo na potrjenje nove postave »o ženitbenskih oglašnicah«, toda vse kaže, da ga ne učakajo, kajti vlada ni za novo postavu, češ, da se z njo krati — svoboda in je torej proti osnovnim postavam države. Kaj pa, ako te niso po vsem dobre, koristne?